

OREIG

ANY I NUM. 6

OLOT-III-1932

PUBLICACIÓ MENSUAL D'ARTS, LITERATURA I POLÍTICA

SUMARI

Frontís. Quadre del pintor lu Pascual.

Ens manca ductilitat. R. Vayreda.

R. Plà Coral.

Relacions d'Olot amb l'Història de Catalunya Mn. Frederic

Martí Albanell.

De Biaix.

LES ARTS. L'obra del ceramista J. Llorens i Artigas, Olivet Legares, lu Pascual, Solé Jorba i Informació.

LES LLETRES. Joan W. Goethe. Trad. J. Befill i Ferro.

De les cèrverses de Goethe amb Eckermann.

Aforística - De cara al mon - Tornaveus - Gaseta Local

Manufactures de Mantègues, Formatges i Nates
(BAIX PIRINEO)

QUALITAT SUPERIOR

**Demaneu els nostres productes, en els
principals establiments**

Per a la comanda de natilles adreçar-se al Passeig de Blay, 3.-OLOT

FONDA TARRÉS
DE

Francisco Tarrés

Carrer Clivillers, 27 - Telèfon 66 - OLOT

CALEFACCIÓ CENTRAL

Servei esmeradíssim

Ramón Sunyer

Joieria, Argenteria
i esmalts

**BRILLANTS, PERLES
I PEDRERIA FINA**

Corts Catalanes, 660

BARCELONA

FARMACIA I PERFUMERIA

d'en Josep M. Llac

Quimic Farmacèutic

Bonaire, 1; Nou de Sant Antoni, 2

Telèfon 23

OLOT

narcís torrent

impressor

carrer clivillers, 23

Dos senyors discuteixen acaloradament.

Quan, de sobte un d'ells diu: Bé...! pleguem, a mi no m'agrada parlar amb ximplés.

A ço que l'altre respón airat: Que, que diu...! Sàpiga que el qui parla amb ximplés es vostè.

M. SERRADELL

Posa en coneixement de la seva clientela, el seu trasllat a la

Plaça de la República, 4

on podran trobar un extens assortit en **Cines, Fonògrafs,**
Discos. Pianos, Màquines d'escripture   **Ràdio i electricitat.**

Anónima de Transportes, S. A.

TELEFON 48 - OLOT

Transports en General

Concessionària del D. C. de petita velocitat de la companyia dels F. C. del NORT, amb facturació directa a totes les estacions, d'Espanya,

SERVEI DE DOMICILI A DOMICILI entre Olot i Barcelona de petita velocitat combinat amb l'Agència ARDERIU Y PAYEROLS Rec, 15, Telèfon 19146.

SERVEI DE RECADER diari d'OLOT a BACELONA i viceversa combinat amb l'Agència de JOAN ARIAS. Passeig del Born, 13 Telèfon 13354.

Hispano - Olivetti

**La màquina fabricada a
Barcelona**

Proveu-la i la comprareu

Preus especials per Col·legis i Acadèmies

Via Layetana, 37

Telefon, 10265

OREIG

ANY I NUM. 6.

OLOT-III-1932

PUBLICACIÓ MENSUAL D'ARTS, LITERATURA I POLÍTICA

ARTISTES CATALANS D'AVUI

IU PASCUAL - MONTSERRAT

Quadre que guanyà el primer premi en el concurs
Montserrat vist pels artistes catalans.

ENS MANCA DUCTILITAT

Considerant els aconteixements que, d'alguns mesos en aquesta part, s'han vingut succeint a la ciutat nostra, hem pogut constatar (situats com estem en una posició de certa independència) que el que realment ens manca és una gran dosi de ductilitat; d'aquesta qualitat preciosa que si, considerada com la característica essencial del ferre, ha fet d'aquest, un dels més apreciats dels metalls, fins a l'extrem que la seva aparició en la història motivà un canvi radical en l'evolució de les civilitzacions, ja no cal dir quina serà la seva influència en ésser considerada, sots l'aspecte moral i humà, com la qualitat magnífica que, sense trontolls massa visibles, sap fer adaptar a l'home a totes i a cada una de les situacions de la vida.

I ens ha dolgut molt més aquesta deficiència, en poder comprovar que era precisament d'un dels més prestigiosos sectors de la dreta que procedia la més lamentable de les campanyes contra un home que no ha comès altre delictes que el de tenir fonament arrelada la qualitat que elogiàvem més amunt.

Es compren, per altra part, que, davant aquesta campanya poc seriosa i portada en forma no sempre prou encertada, s'hagi produït en el front oposat, una forta reacció que, per la mateixa deficiència abans esmentada, ens ha situat en una posició no massa airosa de la que ens és absolutament necessari sortir com més aviat millor; altrament, ens exposaríem a

les més lamentables conseqüències.

Ha arribat l'hora doncs, que s'imposi, per damunt de tot, la dignitat dels ciutadans. Si en algun dels sectors s'ha comès algun error, combatem-lo de front i dintre les més legals de les normes, no invocant les petites misèries locals per a discutir actuacions que responen a un estat de consciència digne del respecte i, sobretot, no anar a cercar, en qüestions que en altres circumstàncies, no haurien ofert per ells mateixos la més lleu dificultat, punts d'obrir completament descentrats. Si més no, per respecte a la gerarquia d'un prelat venerable, que té posat en la qüestió que ha motivat aquest comentari, no ja tot el seu interès, sinó l'esforç d'un seguit d'anys, que fóra una vertadera llàstima que no fructifiqués com es mereix.

Veuríem doncs, amb molt gust, una rectificació en la manera de fer dels grups de la dreta; de la mateixa manera que ens satisfaria extraordinàriament, una major altesa de mires en l'orientació de les diverses actuacions que, d'avui endavant, pensi emprendre els diferents homes de l'esquerra. Sense la mútua consideració i el mutu respecte, no és pas possible arribar enlloc, ni emprendre una obra duradera i ferma. Aquest és el nostre anhel i desitjaríem veure'l una realitat abans de gaire.

R. VAYREDA I CASABÓ

DE CARA AL MON

Hem vist aquests darrers dies, una guerra, sense declaració propiament dita malgrat l'existència de la Societat de les Nacions, del pacte de les 9 potències i del pacte Briand-Kellog que posava la guerra fora de la llei. El Japó signatari de tots aquests pactes destinats a garantir la pau i la seguretat de les nacions contra agressions exteriors, ha justificat el seu atac a Xina, com si es tractés d'una senzilla operació de policia, per a reprimir el sabotatge nacionalista xinès, o bé com una expedició de càstig, recordant sempre la situació caòtica interior de la Xina.

Tothom ha blasmat l'imperialisme militarista japonès i nosaltres naturalment hem de posar-nos «a la page» encara que seria pueril imaginar-se que aquestes protestes i les que realment representen nuclis de població més importants puguin aturar el despotisme dels japonesos.

El més lamentable és que la Societat de les Nacions hagi resultat impotent per a reprimir les veleïtats japoneses, puix que, baldament hagi manifestat sempre els millors desitjos de respectar els tractats, el cert és que el Japó ha fet la guerra, aquesta guerra model 1932, sense declaració, per a demostrar que cadascú ha de procurar defensar-se la seva hisenda, sense fiar-se massa de l'organisme de Ginebra. No se sap encara com acabarà i s'arranjarà el conflicte aquest, i veurem que sempre es parla de la complexitat dels problemes orientals per a justificar-ne totes les sorpreses que puguin produir-s'hi.

Es comprèn per altra part que les grans potències no tinguin ganes de donar tota la culpa al Japó, perquè la situació especial de Xina i la seva desorganització interior ja fa temps que es aprofitat, per aquestes, imposant-li tractats onerosos de concessions i una derrota definitiva del Japó podria representar el principi de la fi d'aquest règim oprobios, amb l'envalentonament del nacionalisme xinès que vol acabar tots aquets atropells. Però té un altre perill aquest precedent i és que qualsevol dia es pot repetir la gesta en un altre escenari, i és per aixó que hom confia que l'Assemblea de la

Societat de les Nacions faci justícia, en tot el que sigui possible, a les possibilitats posades al seu abast.

L'admiració mundial ha estat per la magnífica resistència de Xina, que sense preparació i davant d'un exèrcit modernament equipat i amb armament de primer ordre ha lluitat amb una fé sense límits, fins a desbaratar per una pila dies els plans de l'invasor. Xina es va donant compte que li cal organitzar-se i no seria res d'estrany que aquest estat de coses ajudés a retrobar la seva consciència nacional, posant fi al caos actual, per a combatre l'enemic exterior i millorar el govern que regeixi els seus afers.

* *

A Irlanda, a conseqüència, de les darreres eleccions, els Republicans han arribat al poder. Heu's ací un fet que ha estat molt comentat a casa nostra, ja que es tracta d'un poble, que ha sabut assolir la seva llibertat, després de tants anys que havia estat sota el jou anglès.

Cosgrave que fou l'home del tractat amb Anglaterra, i que menà els afers dels primers anys de l'Estat lliure d'Irlanda, ha estat derrotat. Però la victòria dels Republicans no és absoluta perquè necessiten els vots de la dotzena de diputats laboristes per a tenir majoria i és evident que no els obtindran pas per a alguns punts del seu programa radicalíssim. Aquest fet compten els comentaristes, decideix en definitiva l'èxit del govern de Valera, ja que sempre podrà excusar-se amb la manca de vots necessaris, per a portar a cap les reformes promeses durant la lluita electoral, si algú els en fes retret.

De Valera, a l'edat de 50 anys ha estat elegit president, pel Dail Eireann per 81 vots contra 68. Hom confia que la seva gestió ha d'anar encaminada per obtenir la llibertat més essencial pels homes i pels pobles, ço és la llibertat espiritual de parlar i pensar en la llengua vernacle. Irlanda malgrat dels anys que té constituït el seu Estat lliure, no s'ha alliberat de l'esclavatge que representa ésser una simple colònia anglesa, per la llengua i per la cultura. Catalunya en aquest punt res no té d'envejar-li.

Relacions d'Olot amb la Història de Catalunya

Conferència llegida per Mn. Frederic Martí Albanell, membre de l'Acadèmia de Bones Lletres, en el Saló de Sessions de l'Ajuntament de la Ciutat, el dia 28 de desembre de 1931.

(Continuació)

Els remences s'anaven organitzant i agafaven gran braó en veure l'actitud resolta del poder reial per recabar llur emancipació, auxiliats per la majoria dels prelats de l'orde benedictina que ja l'havien concedida en poblacions que com Olot, Besalú, Camprodon, Banyoles i Amer de les quals n'eren senyors jurisdiccionals. Com a prova de què hi havien Prelats que secundaven els remences n'és la carta que la Reina Maria, muller del Rei Martí, el 12 d'Octubre de 1402 escrivia als Abats de S. Joan de la Penya i de Sant Esteve de Banyoles donant-los gràcies per llurs gestions amb el Sant Pare per l'abolició dels mals usos a què estaven subjectes els pagesos.

El cabdill del moviment fou Francesc Verntallat, fill d'honrats terrassans de la veïna població de S. Privat de Bas. Per haver fet ell causa del Rei Joan II contra la Diputació general de Catalunya alguns historiadors l'han tractat durament. Verntallat reüní grans qualitats puix que des del començ de la revolta se'l veu com a cap i organitzador del moviment essent acatades pels remences ses ordres com si fos el general d'un exèrcit disciplinat i al qual s'adreçaren en aquelles atzaroses circumstàncies el mateix rei Joan que sa muller l'astuta i altiva Joana. A la Diputació els remences havien acudit debades anys i més anys per llur redempció, en canvi el poder reial no amb promeses sinó amb fets positius treballà per l'abolició dels mals usos. Verntallat no és un criminal traïdor a la Pàtria sinó un cabdill dels oprimits remences, és un defensor d'un plet de justícia que amb son esforç féu brillar un raig de sol dintre la penombra en què vivia aquella classe desvalguda. A Verntallat no pogueren reduir-lo jamai ni la Diputació, ni el Condestable de Portugal, ni el Duc de Lorena, ni el Bastard de Calàbria, ni el rei de França, car sempre féu onejar en les muntanyes on operava i en els cèlebres castells d'Hostoles, Finestres i Rupit la senyera de la reialesa.

El primer esclat del conflicte amb caràcter amenaçador ocorregué el dia 7 de Feb.er de l'any 1462 a la vall de Santa Pau on s'havien aplegat 600 pagesos amb l'intent de penetrar dins la vila i Castell. La commoció ocorreguda en dit poble fou ocasionada perquè el Procurador d'aquella Baronia havia posat pres a un Sub-síndic dels remences acusat del crim de resistència contra un agutzil del propi senyoriu en l'acte que aquest li exigia les pensions de censos que es trobava en descobert. Quan arribà el Veguer i fou feta la deguda informació els 600 pagesos allí aplegats s'havien dispersat.

Pel mes de Març del mateix any 1462 els remences es llencen a la lluita. Una partida d'ells en nombre de més de mil es trobava a la Vall de Santa Pau prenent tots els camins que porten de Santa Pau a Olot. Una altra partida ataca a Castellfollit, que era una plaça forta, esberlen els portals i sorprenen a la vídua de Bernat de Cruilles que estava tancada al seu Castell, més el Sub-Veguer de Besalú alçà el Sometent i pogué acudir a socórrer la il·lustre sitiada. El dia 8 d'Abril 550 remences entraren a Olot i demanaren al Lloc-Tinent que digués a la Reina que si era penjat en Bach amb motiu dels fets de Santa Pau degollarien a dos fills que tenien en garantia. A un pagès d'Olot que condemnà llur procedir el feren malbé a cops de pal i li saquejaren la casa.

Els remences secundant els desitjos de la Reina Joana Enríquez desplegaron una activitat meravellosa alçant-se en armes les comarques de Besalú, Hostoles, Bas i Vianya a la comanda d'en Verntallat qui era ajudat en els seus plans per Jaume Ferrer i per en Bach de Rocabrúna. Tota la Conca del Fluvià es sotmeté a la Reina.

El dia 7 de Juny de 1465 En Pere, Condestable de Portugal, a qui la Diputació oferí el Principat, calà foc a la vila d'Olot perquè era declaradament realista.

Havent mort el Condestable de Portugal la Diputació proclamà a Renat d'Anjou, cosí del rei de França. El Rei Joan II vegé la nuvolada que li venia al damunt perquè no podia confiar amb l'ajuda i amiatat de França, i féu venir a la Reina per encoratjar els seus partidaris i organitzar la resistència. El dia 2 d'Octubre de 1466 la Reina Joana es trobava a Olot per aquest fi.

Entre els membres, que l'any 1467, formaven el Consell per arranjar les qüestions hi veiem figurar En Subirats qui era jurat o Cónsol d'Olot. Pel mes de Març de 1468 el Duc de Lorena amb 15.000 homes sotmeté tot l'Empordà; el dia 25 de Maig d'aquell mateix any capitulava Girona i per l'Octubre capitulava Olot i tota l'alta muntanya, menys Besalú, que continuava essent el baluart d'en Verntallat.

El Duc de Lorena morí a 16 de Desembre de 1470 víctima de les Febres, rebent la causa de la Diputació de Barcelona un cop del qual no podia aixecar-se. Tal volta en cap període històric no hi hagué confusió tan gran ni foren tan durament castigades les comarques gironines on hi havia tres sobirans; la

muntanya en poder d'en Verntallat que tenia per sobirà al Rei Joan II; Camprodon i Olot en poder del Rei de França; Girona i tot l'Empordà acatant a la Diputació de Barcelona.

El dia 14 de Gener de 1471 va firmar-se la capitulació entre Verntallat i Olot, havent-hi en el Conveni una infinitat de Capítols que quan foren revisats pel Rei el 26 de Desembre de 1472 uns foren aprovats íntegrament i altres modificats. En el memorial presentat al Rei els olotins feien acte de fidelitat perquè se serví d'indultar-los car si bé era cert que havia estat la població prop de dos anys sota el domini francès no fou per voluntat i simpatia sino *amb molts sospirs i amargura de cors* i pintaven ademés amb negres colors l'estat de pobresa i de despoblació a causa de la guerra i de les morts contagioses.

El dia 23 d'Octubre de 1477 el Rei Joan II concedí a Verntallat anomenat *el seu magnífic i amat Conceller*, de diversos Castells, termes i llocs de la jurisdicció civil i criminal alta i baixa, mer i mixte imperi juntament amb el títol de Vescomte d'Hostoles.

(Seguirà)

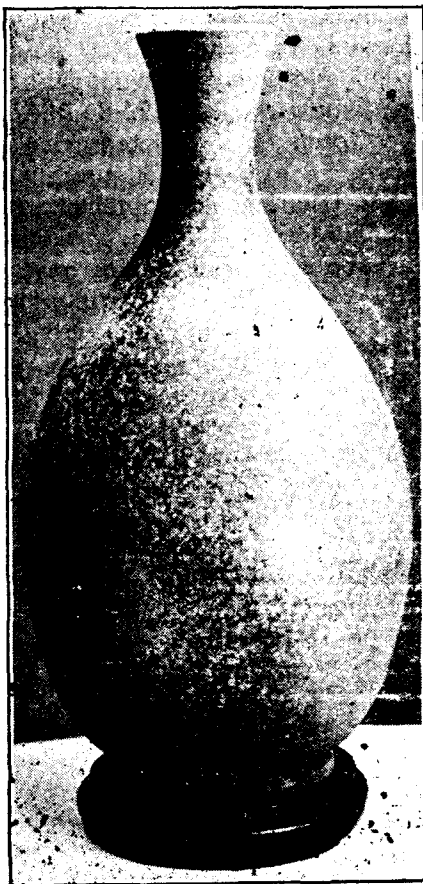
DE BIAIX

«TOCA-CAMPANES.» No hem de fer història de la qüestió de la campana de St. Martí del Canigó, només volem remarcar que per fi ha quedat resolta a gust del venerable Monsenyor Carcelada, Bisbe de Perpinyà, i de tots els que estimem Catalunya i teniem la il·lusió de veure la campana en el seu primitiu cloquer.

«Diari de Girona», que no s'ha pas distingit per facilitar l'arribada d'aquest aconteixement, va alçar la seva veu de protesta en veure que un redactor d'«El Autonomista» i el director del mateix diari eren encarregats de traslladar la campana a Perpinyà, en recompensa de la generosa campanya que s'havien emprès per ultimar amb el retorn de la històrica peça la restauració del Monestir del Canigó. Un dels seus articulistes acusava el nostre alcalde i distingit amic Joan de Garganta

d'haver triat els esmentats intermediaris i ho explicava «pensant que els lligams que té el catòlic senyor de Garganta amb els seus correligionaris esquerrans i laïcistes ja no són de fàcil trencar així com així» «Hom arriba a pensar-deia-si serà per art de bruixeria, de les famoses bruixes del Canigó' que l'enteniment del senyor de Garganta hagi quedat enterbolit fins al punt de no encertar a trobar altres comissionats més idonis...» I quan el dia següent «El Autonomista» declarava categòricament que l'elecció era deguda al Sr. Bisbe de Perpinyà hom i tots els que com hom ho llegiren arribàrem a pensar si serà per art de bruixeria, de les famoses bruixes del Canigó, que l'enteniment del senyor articulista de «Diari de Girona» hagi quedat enterbolit fins el punt de convertir-lo en un toca-campanes.

LES ARTS

L'OBRA DEL CERAMISTA J. LLORENS ARTIGAS. - Per bé que una mica tard, complim avui la promesa que vàrem fer dos números enrera, d'ocupar-nos més extensament de l'obra del ceramista J. Llorenç Artigas, amb motiu de l'exposició celebrada per ell, a primers d'any, a la Sala Parés; i, en fer-ho, no podem menys de recordar el seu pas per l'Escola S. dels Bells Oficis de Barcelona, i des d'on va traslladar-se, en 1924, a París per romandre-hi fins a la data i on treballà intensament amb la cooperació, algunes vegades, del famós decorador Raoul Dufy,

Ernest Tiserand en l'article que li dedicà en el número del desembre passat, de la revista francesa «La Renaissance», fa remarcar la qualitat magnífica de les peces creades per Llorens Artigas i, en recordar la complexitat de la seva obra, esmenta una expressió d'Anatole France; segons la qual, no es sempre en les obres més simples que es troba la veritable bellesa.

OLIVET LEGARES, IU PASCUAL I SOLÉ JORBA. - Amb les exposicions d'aquets tres artistes celebrades darrerament a Barcelona, s'ha acomplert l'aportació que la pintura olotina acostuma a donar, cada any, al moviment artístic de la capital. Al fet de trobar-se tancada actualment la Sala Vayreda ha estat degut que no hagin pogut ésser admirades pel públic olotí, algunes d'aquestes obres. De tota manera, sabem que Olivet Legares ha exposat a part dels paisatges, vàries escenes de la vida rural, així com el complement que les teles pintades a Montserrat per l'Iu Pascual, feien en la seva exposició de La Pinacoteca. Finalment en quant a la Exposició d'En Vicens Solé

tenim entés que les seves darreres pintures revelen un canvi important dins la seva evolució; la possibilitat que dintre poc poguem admirar-les, ens mou a deixar per una propera ocasió, el nostre comentari.

INFORMACIO

Entre les vàries exposicions celebrades darrerament i en curs d'exhibició a la ciutat comtal, aquesta quincena cal esmentar: la d'En Gausacs a la Sala Parés on ha tingut lloc també l'homenatge a Dionís Baixeras. La d'Oleguer Junyent a la Sala Busquets i la de Joan Colom a la Sala Barcino. Caldrà es-

mentar també els noms d'Antoni Mataró, i Angel Oliveras a les Galeries Syra i a la Pinacoteca respectivament.

Donades pel notable publicista Diego Ruiz, han tingut lloc al local de El Camarin, una serie de lliçons sobre la «Essencia de la Pintura.»

LES LLETRES

JOAN WOLFGANG GOETHE

GANÍMEDES

En la llum del matí
 M'envoltes amb la teva ardència
 Primavera, Estimada!
 Les teves delícies immortals
 Bressen el meu cor,
 Goig profund d'estimar,
 Sentiment Sagrat,
 Bellesa infinita!
     Primavera,
 Si et pogués abastar,
 Si et pogués cenyir amb els meus braços.
 Sobre del teu pit
 Defalleixo,
 I estrenyo contra el cor
 Les teves flors i les teves herbes.
 Refresca un poc la meva set,
 La meva set cremadora,
 Oreig pur del matí.
 De la vall emboirada encara
 Em crida el rossinyol ardent.
 Ja vinc, ja vinc!
 Però on, digues, a on?
 Amunt, sempre amunt.
 Els núvols són als meus peus
 Humiliats pel foc de l'amor.
 Jo, jo
 En el teu sí,
 Vers l'altura,
 Dominat, dominador.
 Per l'aire fins a tu, fins a tu,
 Fins a sobre el teu pit,
 Pare que ens estimes a tots!

Trad. J. Bofill i Ferro.

INFORMACIO

Com una rèplica a la preocupació de temps extesa entre nosaltres de la Crisi del Llibre han respost els editors amb una veritable allau de publicacions. Així, a part dels volums periòdicament publicats per la F. Bernat Metge, trobem els quatre darrers volums de les Publicacions de la Revista: Cartes a Claudi Roda-

milans de J. Folguera, Quart Llibre de Rítmes d'A. Escasans L'Oreig primaveral, de J. Rovira i Artigas i Poemes de J. Teixidor.

Caldria esmentar també les publicacions de la Editorial Barcino, però la manca d'espai ens obliga a deixar-ho per un'altra ocasió.

DE LES CONVERSES DE GOETHE AMB ECKERMANN

(Dimecres, 29 d'Octubre de 1823)

Joan Wolfgang Goethe. (1749 - 1832)
(Apunt tret del quadre de W. Tischbein.)

Aquesta nit he estat a casa de Goethe quan començaven a encendre els llums, l'he trobat d'un ànim gai i despert; els seus ulls brillaven al resplandor de la llum i tot ell irradiava alegria, força i joventut. Començà parlant-me de les poesies que li havia lliurat el dia abans, mentre passejàvem per l'habitació.

«Ara comprenc-vadir-me-per que vós em vau dir a Jena que, volieu fer un poema sobre les estacions. Us aconsello que l'escriviu, vós sembleu tenir una vista i una disposició particular pels assumptes de la Naturalesa. Sols vaig a dir-vos dues paraules sobre les vostres poesies. Us trobeu ara en el moment en que heu de passar a ço més alt i difícil de l'art a la comprensió de la divinitat. Intenteu-ho amb interès, per a lliurar-vos de les idees generals. Teniu el talent suficient i esteu prou preparat per a una tal empresa; ara és l'hora de fer-ho. Aquests dies heu estat a Tiefurt; hi ha allí un tema per a començar. Possiblement us convingui tornar-hi tres o quatre vegades per a estudiar-lo bé, fins a copsar-ne tots els seus aspectes característics i reunir tots els motius; no hi planyeu l'esforç, estudeu-lo curosament i descrivint-lo; l'assumpte s'ho mereix.

Jo mateix fa temps que ho hauria fet; però no puc. He conviscut massa temps en aquell ambient, està tan infós en mi, que em perdria en un cúmulo de particularitats. Però vós hi sou estrany, escolteu el guarda referir el passat, i no vincueu sinó a l'actual i sobresortint.»

Li vaig prometre intentar-ho, per més que no podia negar que em trobava molt allunyat d'assumptes d'aquesta mena i em semblava molt difícil.

«Ja sé-va replicar-me-que és molt difícil; però comprendre i descriure el particular és la vida pròpia de l'art. I a més en el general, pot imitar-nos qualsevol, mentre que el particular és nostre solament. ¿Per què? perquè els demés no ho han viscut.

«I no s'ha de témer que el particular no interessi als demés. Tot caràcter per particular que sia, tot el que és susceptible d'expressió, des de la pedra fins a l'home, enclou generalitat, per tal que tot es repeteix, i res no hi ha al món que sia únic. I en aquest grau de la representació individual-continuà-comença el que s'anomena «composició.»

Aixó no va semblar-me prou clar, però vaig guardar-me de demanar-li explicacions. Possiblement, vaig pensar, es refereix a la fusió artística de l'ideal amb el real, a la unió del que es troba fora de nosaltres, amb el que ens és innat. Però potser és referirà a altra cosa. Goethe continuà: «I escriviu en totes les vostres poesies la data.» Vaig esguardar-lo una mica admirat de què això fos tant important: «Per de prompte continuà us servirà com de diari dels vostres estats d'ànim, ço que no és poc. Jo he vingut fent-ho des de fà anys, i sé el valor que això té.

En tant havia arribat l'hora del teatre i vaig anar-me'n. «Us en aneu a Finlàndia?» va cridar-

me en sortir, alegrement. I és que aquella nit representaven Joan de Finlàndia, de la senyora de Weissenthurn.

L'obra no deixava de tenir situacions d'afecte; però estava tan carregada de sentimentalisme i era tot tan rebuscat, que en conjunt no va produir-me prou bona impressió. No obstant, el darrer acte va agradar-me força i va reconciliar-me amb tota l'obra.

A FORÍSTICA

PENSAMENTS DE GOETHE

En les obres de l'home, al mateix que en les de la natura, allò més digne d'atenció és la intenció.

Bufar no es tocar la flauta, cal saber fer moure els dits.

Heu's aquí dues forces polítiques: el dret i la bona criança.

Certs llibres semblen escrits no perquè la gent hi aprengui, sinó perquè sapiuem que l'autor havia après alguna cosa.

No per tot on hi ha aigua hi ha granotes; però allí on se senten granotes és segur que hi ha aigua.

Els Mecenas fan avançar els artistes, i aixó està molt bé; però no vol dir que facin avançar l'art: l'art només el fan avançar els mestres.

Ningú es pensi haver estat esperat pel món com un Messies.

Jo puc prometre ésser lleial, però imparcial no.

La veritable escola preparatòria és l'escola mateixa.

No hi ha res més terrible que una ignorància activa.

El més gran consol de la mediocritat és que el geni no sia immortal.

LA POLITICA

DEL MOMENT. — Entre l'enrenou de fets diversos que, a darrera hora, han remogut la vida pública del nostre país, cal esmentar; a part de les incursions dels senglars, per ara completament localitzades, la discussió potser una mica massa baldera, dels pressupostos, la publicació més o menys apòcrifa de dos manifestos monàrquics, i la dimissió, per haver estat localitzada en dues votacions, de la majoria de l'Ajuntament de Barcelona. A la discussió massa balderadels pressupostos s'han oposat (i cal reconèixer que amb autoritat manifesta), les conferències dels senyors Ventosa i Vidal i Guardiola; als manifestos monàrquics la més gran indiferència de pública opinió; no sabem encara com se resoldrà la greu crisi de l'Ajuntament de Barcelona, de tota manera, és un fet que, malgrat la situació una mica compromesa del país i fins davant la necessitat d'aplicar la llei

de defensa de la República, els governants procuren, amb un tacte del que no teniem record, el major marge de llibertat possible.

Veuriem amb gust que la normalitat s'anés obrint pas i que cedissin els frenetismes. I que cedissin les imcomprensions i les actituds heroiques. És clar que no és pas hora encara que puguin conformar-se amb la nova vida els que sempre se l'havien forjat a gust seu, i son molt comprensives per tant aquestes reaccions perturbadores, però de totes maneres les noves del moment ja no son truculents com algú desitjava. I qdí sap si és degut això a la justícia en l'aplicació de la llei de defensa del règim que prou hauriem acceptat ben contents els que patirem la de la dictadura, considerada tant justa aleshores, pels que l'administraven i els que la feien administrar.

NOTES BREUS

Deu fer ja més de quinze dies del famós discurs d'Alexandre Lerroux a Madrid i encara la majoria dels diaris deixen entreveure les seves conseqüències en els rengles dels pseudo-radicals i ex-monàrquics. Davant la perspectiva d'un govern presidit per Lerroux, hem de dir que és en Lerroux el que ens fa menys por; el que ens preocupa és la *companyia*.

Les darreres noves sobre el llibre famós de Mn. Tusquets, que tant revolr ha mogut entre certs catòlics, es una prova més de com en qüestions tant delicades valdria la pena que fossin precisament els eclesiàstics els que possessin una cura especial, en assegurar-se bé de certes informacions abans de llençar-les a la veu pública, altrament és la Religió mateixa la que en surt més perjudicada.

TORNAVEUS

OBITUARI. Es amb veritable dol que esmentem avui en aquesta secció, més aviat destinada a donar noves falagueras, la mort de dos grans homes de la nostra terra. L'un: Ramon Casas situat dins el món de les arts; l'altre, el Dr. Canonge Collell clergue preclar per les seves virtuds i el seu patriotisme. No cau pas dintre del nostre comès fer la relació ni senyalar la vàlua d'aquests homes, la premsa diària ja ho ha fet abastament.

Descansin en pau i sia la seva memòria exemple per a tots.

==

UN RETRAT DE MENANDRE. A Pompeia ha estat descobert un fresc interessantíssim: representa un retrat del gran comediògraf grec Menandre. El poeta hi és representat assegut

sobre una gran cadira de respatlles corbat. El rostre i el pit són de color roig-brú. Sobre la massa de cabells en desordre, porta una corona de fullatge. El cos està embolcallat en una ampla túnica clara que deixa entreveure la gorga; els peus són calçats amb sandàlies. El poeta està representat en una actitud severa; sebla absort en la lectura d'una de les seves obres. En una mà porta un rotlló de paper, obert, i en el qual hi ha traçades algunes ratlles, en caràcters fins i negres, en part esborrats. El papirus porta a una extremitat una mena de sivella i acaba a l'altre extrem per un llaç. Damunt del «podium» de color fosc, el nom del poeta es troba repetit en grossos caràcters. Aquesta pintura és indubtablement un preciós testimoni del gust i de la moda literària de Pompeia, al primer segle de l'Imperi.

GASETA LOCAL

ATRACCIÓ DE FORASTERS. Tots els propietaris de torres d'estiueig que no les tinguin encara llogades per l'estiu vinent i desitjin utilitzar els serveis de propaganda d'aquesta entitat, poden demanar dades i els serà facilitada la manera de trobar la relació amb els probables arrendataris.

==

Hem vist amb veritable satisfacció, el gust amb que la Casa Tomàs Munteis ha sabut arranjar l'aparador on són anunciats els gèneres per a la vinent temporada. La intervenció assenyada de l'Artista Josep Pujol, prova, d'una manera evident, el molt que pot fer-se encara entre nosaltres, en aquest caire del reclam. Veuriem amb gust que en prenguessen exemple els altres comerciants.

==

Amb l'esglèsia atapaïda s'han donat als Caputxins sis conferències quaresmals per a homes sols, en les quals els P. P. Basili de Rubí i Armengol de Sarrià han tractat amb

gran serenitat i coneixement algunes de les qüestions de palpitant actualitat.

Una nota curiosa ha estat l'absència dels elements intolerants.

==

El passat dissabte dia 5, va tenir lloc l'entrega de la campana de l'esglèsia de Nostra Sra. del Tura, que havia pertenescut al monestir de Sant Martí del Canigó amb el qual es veuran, per fi, realitzats els desitjos del venerable Prelat Monsenyor Carselada.

Se'ns diu que per a l'acte de l'entrega s'organitzarà una gran festa a la qual hi concorreran molts excursionistes de nostra Ciutat.

==

Hem Rebut els tres primers números del periòdic quinzenal OREIG que, adherit al partit Catalanista Republicà, es publica a Arenys de Mar.

Bò i regraciant la seva visita, deixem establert el canvi.

OLOT LAWN-TENNIS CLUB. Ens comuniquen els dirigents d'aquest club, que havent minvat considerablement les gelades que feien impossible l'accés a l'es pistes de joc, es procedirà, tot seguit, a posar-les en condicions a fi que els socis puguin utilitzar-les el més aviat possible.

De la mateixa entitat, hem rebut un ben presentat fullet de propaganda, en el que s'anuncien les activitats i festeigs de la temporada vinent.

EL CENTENARI DE GOËTHE. Organitzats pel Comité Local s'estan preparant diversos actes per a festejar el Centenari del gran poeta alemany Joan W. Goethe. Es parla de projectar, en una Sessió de Cinema Selecte, el magnífic film de la Casa UFA sobre el tema del Faust i una conferència que segurament anirà a càrrec del filòsof i publicista Diego Ruiz.

ASSOCIACIÓ DE MUSICA OLOT. El divendres passat, dia 11, va tenir lloc, al Teatre Principal, el tercer concert del present curs, el qual anà a càrrec del Quintet Català.

Varen ésser executades amb gran justesa obres de Tartini, Lœillet, Mendelssohn i Dvorak.

NOVES ADQUISICIONS DE LA BIBLIOTECA POPULAR.

Messer: Historia de la pedagogia (Colección Labor.)

Mistral: Obres de... Vol. I (Els clàssics del Món.)

Molieré: Obres de... Vol. III id

Montsia: Les besties del parc.

Nietlispach: Plats froids et hords-d'œuvre.

Nosdhausen: Morfologia y organografia de las plantas.

Ors: Lezanne.

Ortega Gasset: Notas

Passarell: Cent ninots i una mica de literatura.
Passarge: Geomorfologia.

Pauchet: El niño.

Pella: La criminalidad colectiva de los Estados i el Derecho Penal del porvenir.

Perez: Semblanzas benedictinas T. I. Santos.

Pi i Margall: La qüestió de Catalunya.

Pochhammer: De Tsing Tao a las Falkland.

Quintana: Hacia la paz social.

Reboul: Evadidos.

Reparaz: Catalunya a les mars.

Riemann: Armonía y modulación (Colección Labor.)

Rodés: El Firmamento.

Rodríguez: El principe que todo lo sabia.

Sanchez: Fuentes de la historia española.

Santullano: Romanzero español.

Serra Hunter: Filosofia y cultura.

Shakespeare: Obres de... (Els clàssics del Mon)

Sombart: La industria.

Speed: La práctica y la ciencia del dibujo.

Step: Maravillas de la vida de los insectos.

Toch: La melodia (Colección Labor).

Unamuno: El Cristo de Velázquez.

Unsedt: La edad feliz.

Valls: Per la nostra cultura.

Vermeau: Los orígenes de la humanidad.

Wells: La dictadura de Mr. Parham.

Zulueta: La edad heroica.

El passat dia 23 de febrer, va tenir lloc al Teatre Principal, la segona Sessió de Cinema Selecte en la qual varen exhibir-se, a part de l'interessant film documental: Asia, diverses culturals, una retrospectiva i el divertit film còmic de Buster Keaton: El modern Sherloc-Holmes.

El proper dia 23, tindrà lloc la tercera sessió de la que es donarà a coneixer a part d'algunes culturals i còmiques, el magnífic film rus El Creuer Potemkin.

El dia abans donarà una conferència l'excel·lent crític de cinema Guillem Díaz Plaja.

Arribats a l'acabament del primer semestre de la nostra publicació, preguem als subscriptors forans que no hagin abonat el seu import, de 1'50 ptes. es serveixin fer-ho el més aviat possible, mitjantçant la tramesa de segells un dels quals pot servir per al franqueig de la mateixa.

JOSEP PUJOL

HOSPICI, 3 - TELEFON 70

MAJOR, 13 (lleteria) OLOT

Unic Servei diari amb Auto-camió
d'Olot a Barcelona i viceversa

Amb combinació de la

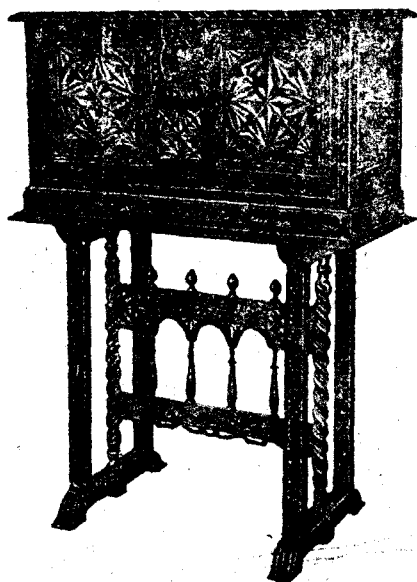
AGENCIA UBACH

PRINCESA, 37. - TELEFON 17213. - BARCELONA

HORES DE SORTIDA I ARRIBADA

Sortida d'Olot, a les 3 del matí.-Arri-
bada a Barcelona, a les 8 del matí.

Sortida de Barcelona, a la 1 de la tar-
da.-Arribada a Olot, a les 6 tarda.

«Barguenyo» tallat construït
en el nostre taller.

200 pessetes

NOBLES LES TRES PORTES HOSPICI, 3 OLOT

Li oferim la major varietat en mobles
sòlids i de bon gust
de fabricació pròpia.

Si desitja algun model especial li
construïrem en el nostre taller sempre
a base d'un bon treball i millor preu.

Li preguem de visitar-nos

Banc Comercial de Barcelona

Telegramas y Telefonemas «COMBANC»

Cambra acuiraçada * Diposits de valors * Llibretes d'estalvi

abonem interessos a raó del 4 % anyal

Negociem tots els cupons venciment
1 d'Abril vinent, dels Deutes del Estat.

Sucursal d'Olot

Carrer Sant Rafel, 4 - telèfon 22

**Banca - Borsa - Canvis
Valors - Cupons - Girs**

Un financier francès, al qui un assumpte de molts mil francs obligava a anar a Lió, pren l'express París-Narvona, tenim en compte la parada que aquest tren feia a l'esmentada ciutat. Però, recordant-se del seu temperament dormilega de mena i tement no poder despertar-se, va adreçar-se al revisor i, després de donar-li 25 francs de propina, va recomanar-li que sobre tot, no s'oblidés de despertar-lo i de fer-lo baixar, vulgues que no, a Lió.

Davant la promesa del revisor, l'home va dormir-se tranquil, i quina no fou la seva sorpresa quan, en despertar-se a les 9 del matí, va trobar-se que era a Narvona. S'aixecà enfuriesmat, cercà el revisor i en trobar-lo li etzibà el més formidable dels escandols que pot armar a un home, en tal extrem; que, vinguent el cap d'estació, va dir al revisor a quin motiu responia un escandol tant extremat. A aixó que respongué el revisor: D'això en diu un escandol...? Hagués sentit l'home que he fet baixar a Lió...!!!

Res, s'havia equivocat de viatger...

PETITS ANUNCIS CLASSIFICATS

Joan Fajula DENTISTA Serra Ginesta, 1	Josep Pujol PINTURA DECORATIVA Sant Rafel, 11
Garatgé Noguer REPARACIONS ELECTRO-MECÁNIQUES Plaça Cizrà, 10 - tel. 127	Miquel Andorrà SASTRE Plaça de la República, 15
Ramón Moret METGE Sant Tomás, 7	Joaquim Benet CAMISERIA - MERCERIA - NOVETATS Major, 11
Palau de les Mitges: Per bones, barates no hi ha cap més casa.--Variació en puntes i brodats. Bellaire, núm. 6. OLOT	Josep Sibidí FERRETERIA Major, 18
Joan Aubert ARQUITECTE Fontanella, 16	Josep Teixidor Surroca Manuel Teixidor i Comes ADVOCATS OLOT - Bellaire, 4 BARCELONA - Rambla Catalunya, 70, 2., 1.ª Telèfon 73307
H. PUIGFERRER RELOTGERIA i JOIERIA DE PLAÇA MORA, 1. OLOT.	

Per anuncis en aquesta secció dirigir-se a la
Impremta d'aquest setmanari: Clivillers, 23

OREIG

PUBLICACIÓ D'ARTS, LITERATURA I POLÍTICA

Correspondència: Carrer de Vayreda, núm. 4.--OLOT

El Sr. _____, que viu a _____

_____ carrer _____ núm. _____

Se suscriu a OREIG pel preu fixat de 075 pessetes, per trimestre.

_____ de _____ de 1932.

Signatura.

DE VENDA: -- Kiosc de Nicanor Marull; Centre de Suscripcions, d'Eudalt Arquès, i en la Libreria Sala.

Magatzem de Novetats casa NYERA

DE

**JOAN
GUITART**

Dia 24 de Març * Dijous Sant

Gran exposició de gèneres de la pròxima
temporada d'estiu.

**Visitin aquesta exposició i quedaran
admirats de les grans novetats
de la pròxima temporada.**

Carrer de l'Aigua, 10

OLOI